

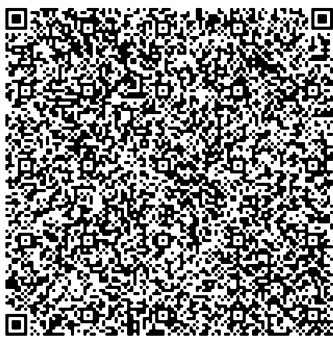
masters in tourism studies; depth analysis of their professional functions; identify the skills required for the successful implementation of future career and to achieve the best balance between theoretical and practical training of future masters in tourism studies in higher education. The author's vision of addressing specific issues related to the modern training of future masters in tourism studies.

According to the authors, the problem of training of future master of tourism has not sufficiently explored the theoretical and methodological areas that don't allow full use of the educational potential of higher education in Ukraine. The authors are sure that it is necessary to investigate, explore and develop the concept and model of training of the future master of tourism.

Keywords: competence; future master in tourism studies; higher education; professional competence; professional training.

Стаття надійшла до редакції 21.09.2016

Прийнято до друку 27.10.2016

УДК 378.041-05

Роман Ковальський
ORCID iD 0000-0001-6920-0770

аспірант Київського університету імені Бориса Грінченка,
викладач, Камянець-Подільський коледж культури і мистецтв,
вул. Шевченка, 5, 32320 м. Камянець-Подільський, Україна
kowalskiyroma@gmail.com

КРИТЕРІЇ ТА РІВНЕВА ХАРАКТЕРИСТИКА ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ МУЗИКИ ДО КЕРУВАННЯ ШКІЛЬНИМ ЕСТРАДНО-ІНСТРУМЕНТАЛЬНИМ КОЛЕКТИВОМ

У запропонованій статті висвітлена рівнева характеристика готовності майбутніх учителів музики до керування естрадно-інструментальним колективом. В роботі визначено групи критеріїв, що віддзеркалюють особливості мотиваційно-ціннісної, когнітивно-пізнавальної та діяльнісно-креативної сфер майбутнього вчителя музики. Обрана система критеріїв відображує цілісний системний характер досліджуваного особистісного утворення стосовно роботи зі шкільним естрадно-інструментальним колективом.

Зазначається, що сучасна підготовка вчителя музики не може бути ефективною без урахування базових професійних умінь, співвідношення і зіставлення суб'єктивного й об'єктивного, внутрішнього та зовнішнього, розвитку специфічних здібностей для певної діяльності, усвідомлення необхідності володіння базовими вміннями від низького до високого.

Ключові слова: готовність; критерії; професійна підготовка; учитель музики.

Вступ. Ефективність підготовки майбутнього вчителя музики до керування естрадно-інструментальним колективом значною мірою залежить від визначення її рівневої характеристики. Отже, аналіз підготовки студентів створює теоретичну основу для визначення критеріїв їхньої готовності до майбутньої професійної діяльності з естрадним колективом. Вони ґрунтуються на індивідуалізації підготовки студентів та сучасних вимогах вчителя загальноосвітньої школи.

У науково-педагогічній літературі однозначного трактування поняття «критеріїв» не існує. У визначенні критеріїв ми виходимо з того, що вони мають бути найважливішими показниками досягнення мети, змістовним вираженням якої є сформована цілісна система професійної

готовності, відображати її домінанту – особистість того, хто навчається, також має бути достатня представленість цінностей професійної сфери серед цінностей інших сфер людської життєдіяльності.

Метою статті є розкриття критеріального апарату та стану готовності майбутніх учителів музики до керування естрадно-інструментальним колективом.

Аналіз досліджень. У побудові критеріального апарату дослідження ми спиралися на вихідні положення загальної психології, в якій аспект професійної діяльності постулювався як структурний конструкт особистості (Л. Виготський, Г. Костюк, О. Леонт'єв, С. Рубінштейн), ідеї вітчизняних вчених (І. Беха, М. Боришевського, О. Киричука, Г. Костюка, С. Максименка,

М. Савчина) про становлення людини, її культури, що розглядаються з позиції особистісного розвитку.

Важливою передумовою визначення професійних умінь студентів у певній музичній галузі були висновки досліджень з проблем музично-естетичного виховання (Г. Падалка); музичного сприйняття (О. Ростовський, О. Рудницька); формування духовного потенціалу студентської молоді (О. Олексюк). При конструюванні методики діагностування студентів ми також спиралися на праці С. Сисоевої, Т. Смирнової. С. Сисоева (Сисоева С. О., 2006, с. 134.) підкреслює спрямованість особистості на творчу діяльність: її характерологічні особливості, творчі уміння, індивідуальні особливості психічних процесів. Ураховання позиції Т. Смирнової (Смирнова Т. А., 2003, с. 242-255). дало змогу з'ясувати динаміку професійного становлення студентів: визнання себе як творчої особистості.

Критерії підготовки майбутніх учителів музики до керування шкільним естрадно-інструментальним колективом. У науковій літературі критерій визначають як ознака, на підставі якої дається оцінка будь-якого явища; ознака, взята за основу класифікації» (Гончаренко С. У., 200, с. 163). Як зазначає О. Рудницька (Рудницька О. П., 2005, с. 254), на основі науково обґрунтованих критеріїв можна не лише визначити рівень сформованості певного явища, а й прослідкувати динаміку процесу, що вивчається, зосередити увагу на окремих недоліках та окреслити своєрідну схему педагогічної роботи в конкретному напрямку. Тож саме розроблення критеріїв стало найбільш відповідальним завданням пошукового етапу нашого дослідження.

О. Олексюк (Олексюк О. М., 1997, с. 23-24) у дослідженні формування духовного потенціалу студентської молоді у процесі професійної підготовки визначає три групи критеріїв: афективні, нормативно-регулятивні та поведінкові, що об'єднані низкою показників і проєктують закономірності психічних процесів сприйняття та творчої діяльності.

Загальновідомо, що критерії, за якими вимірюється ступінь сформованості та визначається динаміка змін будь-якого явища, мають віддзеркалювати його сутнісні стійкі характеристики. Отже, цілком логічним у побудові критеріального апарату дослідження є, на нашу думку, виділення трьох груп критеріїв сформованості майбутнього вчителя музики до керування естрадно-інструментальним колективом, що об'єднують низку показників. Це *мотиваційні, когнітивні та виконавсько-педагогічні*.

Визначені нами групи критеріїв віддзеркалюють особливості *мотиваційно-ціннісної, когнітивно-пізнавальної та діяльнісно-креативної* сфер майбутнього вчителя музики. Названі критерії висвітлюють динаміку становлення зазначеного особистісного утворення у професійній діяльності

через самопізнання та самооцінювання до створення та творчої реалізації індивідуальних стратегій набуття професійного досвіду у музично-педагогічній діяльності. Обрана система критеріїв не є сумою показників, а являє собою інтегративну єдність, що відображує цілісний системний характер досліджуваного особистісного утворення стосовно роботи з шкільним естрадно-інструментальним колективом.

Завдяки мотиваційним критеріям визначаємо професійну орієнтованість студентів на професію вчителя музики. Зокрема: розуміння суспільного значення майбутньої професії; сформованість стійкого інтересу в студентів до музично-педагогічної діяльності; прагнення оволодіти знаннями та уміннями поліфункціональної творчої діяльності вчителя музики.

Когнітивно-пізнавальні критерії відображують міру володіння студентом сукупністю знань, необхідних для майбутньої професійної діяльності і є домінуючою серед інших груп критеріїв.

До цієї групи ми віднесли такі показники: ступінь сформованості інтегративних знань та вмінь оперувати ними в музично-педагогічній діяльності; розвиненість художньо-асоціативного фонду; загального інтелектуального розвитку; виявлення та розвиток музичних здібностей в дітей; уміння здійснювати професійне самодослідження.

Діяльнісно-креативні критерії віддзеркалюють готовність студентів до виконання завдань, пов'язаних з музично-педагогічною, організаційно-управлінською та концертною діяльністю учасників естрадно-інструментального колективу і містить показники: здатність майбутніх учителів музики засобами естрадного виконавства сприяти естетичному розвитку школярів, планувати, організовувати уроки музики; уміння організувати навчально-творчий процес з урахуванням вікових інтересів та психологічних особливостей учнів; уміння формувати стійкий інтерес в учнів до колективної музично-творчої діяльності.

Отже розглянуті нами критерії є базовими і виступають показниками рівня підготовленості майбутніх учителів музики до роботи з естрадно-інструментальним колективом.

Слід зазначити, що сучасна підготовка вчителя музики не може бути ефективною без урахування базових професійних умінь, які є результатом рефлексивного етапу, що передбачає усвідомлення практичного досвіду, формування суб'єктивного образу професійної діяльності, співвідношення і зіставлення суб'єктивного й об'єктивного, внутрішнього та зовнішнього, розвитку специфічних здібностей для певної діяльності (тобто вироблення умінь робити «сплав» якостей та здібностей). Отже, критерієм ефективності розвитку даного компонента є усвідомлення майбутнім учителем музики необхідності володіння базовими вміннями від низького до високого.

Однією із найважливіших характеристик особистості є її ціннісні орієнтації та смисли. У контексті розвитку готовності майбутнього вчителя музики до здійснення творчої роботи з естрадно-інструментальним колективом вони відіграють провідну роль.

Оскільки за Дж. Равена (Равен Дж., 1999) неможливо оцінювати здібності незалежно від цілей. Необхідно спочатку визначити цінності індивіда, а потім оцінювати його здатність виявляти широкий спектр когнітивних, емоційних та вольових навичок для досягнення значущих цілей. Тому логічним було почати дослідження готовності майбутніх учителів музичного мистецтва з розгляду її крізь призму особистісного смислу.

Як зазначалося раніше, рівень професійної мотивації стосовно певної професійної діяльності тісно пов'язаний із засвоєнням необхідних знань. Тому під час констатувального експерименту рівню мотивації щодо професії вчителя музики ми надавали виняткового значення. З цією метою було визначено професійну мотивацію студентів у початковий період навчання, що пізніше враховувалося у ході формувального експерименту.

Вивчаючи індивідуально-психологічні характеристики першокурсників, ми поділили їх на типологічні групи з різною мотиваційною спрямованістю щодо ставлення до педагогічної діяльності та професію учителя музичного мистецтва. Так, перша група, яка характеризувалася інтересом до діяльності в ролі керівника творчого колективу, становить 21,5% опитаних. Вступ до закладу мистецтва студенти мотивують таким чином: бажання керувати колективом, працювати з людьми, удосконалювати комплекс раніше набутих професійних знань, умінь і навичок керівника естрадно-інструментального колективу. Однак частина студентів цієї групи не має повного уявлення про характер та особливості роботи з творчим колективом, що пов'язано з нестачею здобутих теоретичних знань та браком практичного досвіду. Перспективніша частина цієї групи є випускниками музично-педагогічних училищ. Виконавський рівень у них нижчий, ніж у випускників музичних училищ, проте вони мають спеціальну підготовку і спрямовані на роботу в школі. Їхня підготовка має відповідну основу для подальшого музично-педагогічного вдосконалення. Мотивація представників цієї групи найбільшою мірою відповідає структурі педагогічної діяльності вчителя музики.

Друга група опитаних нами студентів має яскраво виражену спрямованість на удосконалення виконавської майстерності. Вона становить 31,2% опитаних. Це здебільшого випускники музичних училищ. Студенти цієї групи не виявляють інтересу до психолого-педагогічного циклу дисциплін, які забезпечують знаннями, пов'язаними з організаторською чи науково-дослідною діяльністю.

Вступ до навчального закладу вони мотивують бажанням удосконалювати свою виконавську майстерність. З багатьох чинників мотиваційні характеристики таких студентів не відповідають вузівській структурі навчання. Бажання ж студентів цієї групи неодмінно піти у сферу естрадного виконавства негативно позначається на засвоєнні психолого-педагогічних знань, а також вивченні особливостей роботи в школі.

До третьої групи належать студенти, які не визначили для себе майбутньої діяльності і не мають стійких професійних мотивів на професію вчителя музики. Через таку невизначеність їхні мотиваційні характеристики в основному відповідають характеристикам попередніх двох груп. Це виражається у прагненні як до музично-педагогічної, так і до виконавської діяльності, яка переважає у відповідях студентів цієї групи; відсутність конкретної орієнтації на майбутню професію негативно позначається на їхній успішності.

З огляду на результати опитування студентів цієї групи, вважаємо, що вони вимагають до себе особливої уваги викладачів навчального закладу, щоб сформувані конкретні професійні мотиви, спрямовані на розвиток професійної компетентності майбутнього вчителя музики. За нашими підрахунками, студенти цієї групи становлять 46,3% опитаних першокурсників

Таким чином з аналізу результатів анкетування студентів можна зробити висновок, що на початковому етапі навчання у більшості студентів ще не сформовано орієнтацію на конкретну музичну діяльність, що вони не мають чіткого уявлення про майбутню музично-педагогічну роботу.

Зазначимо, що велика кількість студентів (39,8%) вважає роботу вчителя музики з естрадно-інструментальним колективом неперестижним заняттям. Вони вважають що на даному етапі суспільного розвитку таку роботу не оцінено належним чином. Відповідно серед опитаних побутує переконання, що ця професія є неперспективною.

Інша частина студентів (42,3%) вважає, що нині негативний вплив на суспільну затребуваність згаданої професії має економічна ситуація. Зазначимо, що хоч студенти й відзначають суспільну незатребуваність цієї професії, проте вони розуміють її роль, яка виражається у морально-естетичному наповненні та згармонізованості світосприйняття підростаючого покоління.

На запитання «Чи хотіли б Ви працювати з естрадно-інструментальним колективом?» більшість опитаних студентів (61,2%) дала ствердну відповідь. Проте за умови розуміння творчої діяльності з боку адміністрації школи та відповідної оплати праці. Тобто студенти суспільну значущість професії вбачають в її підтримці.

Для виявлення ступеня стійкості інтересу до вивчення музично-педагогічних дисциплін, що є основою формування готовності, студентам було

запропоновано вказати цікаві для них предмети, найбільш значущі якості та властивості особистості, що визначають придатність до педагогічної роботи, розуміння змісту видів діяльності вчителя музики, зокрема у сфері естрадно-інструментального виконавства. З отриманих анкетних даних видно, що студенти найбільше захоплені вивченням таких предметів, як постановка голосу (69,3 %), диригування (53,7 %), інструментальний ансамбль (57,4 %) та музично-комп'ютерні технології (64,5 %). Низький рівень інтересів вони виявляють до лекційно-практичного курсу «Хорознавство» (від 3,7 % на молодших курсах до 14,8 % на старших) і психолого-педагогічних (відповідно від 7,5 % до 24,6 %).

Таку ситуацію можна пояснити відсутністю міжпредметних зв'язків, відсутністю взаємозв'язку програм інструментально-виконавських та психолого-педагогічних дисциплін з сучасними практичними вимогами в загальноосвітній школі, а також відсутністю диференційованого підходу до студентів.

Разом з тим необхідно зазначити, що 18,4% студентів вважає, що вони однаково зацікавлені у вивченні всіх предметів якщо їхня змістова наповненість буде відповідати сучасним потребам. Водночас 12,7% зазначили відсутність інтересу як до психолого-педагогічних так і до хорознавчих дисциплін, оскільки майбутню професію вони пов'язують з інструментально-виконавською діяльністю.

Рівень сформованості знань та умінь професійної діяльності вчителя музичного мистецтва ми визначали спираючись на поліфункціональність такої професії (конструктивна, комунікативна, художньо-творча). Зокрема важливого значення надавалося вивченню наявності знань специфіки творчої діяльності шкільного естрадно-інструментального колективу, розумінню його суспільного призначення, складанню перспективного плану творчої діяльності, знанню особливостей складання репертуару тощо.

Так більшість студентів не бачить особливої відмінності роботи з різноманітними колективами. Зокрема, 65,8% студентів вважає, що немає потреби формувати інтерес в учнів до музики, а завдання вчителя проводити кваліфіковано репетиції та готуватися до концертних виступів. На запитання «Яким чином сформувати інтерес в учнів до музики?» вони вважають що він формується стихійно у процесі музичних занять та концертних виступів. Стосовно мети та завдання музичної творчості більшість студентів стверджує, що вона задовільняє музично-естетичні потреби слухачів, ототожнюючи своє розуміння з професійним. Тільки незначна кількість студентів вважає, що участь у музично-творчій діяльності передусім формує музично-естетичний смак в самих учасників, розвиває здібності та особистісні якості засобами музичного мистецтва.

На діяльнісно-креативному етапі експерименту ми ставили за мету визначити таке: чи отримують студенти необхідні знання, пов'язані із музично-педагогічною діяльністю вчителя музики; як втілюються знання особливостей керування естрадно-інструментальним колективом у практичну діяльність.

Результати опитування засвідчили, що найважливішими якостями особистості вчителя музики студенти вважають: «високі музичні здібності та знання», «прагнення до виконавського вдосконалення», «інтерес до професії», «педагогічний такт».

Водночас лише 56,2% опитаних студентів вважають найважливішими якостями вчителя «комунікативні якості», «конструктивні здібності», невелике значення вони надають «педагогічному передбаченню».

Дослідження показало, що значна кількість викладачів (57%) не приділяє належної уваги формуванню професійної мотивації студентів, обмежуючись завданнями розвитку ситуативної пізнавальної мотивації до власної дисципліни (диригування, хорового класу, педпрактики тощо).

Зокрема, 34% викладачів з мистецьких закладів впроваджують елементи проектного навчання, але при цьому епізодично та неусвідомлено використовують елементи контекстного і проблемного навчання (моделювання професійних ситуацій та проблемних завдань).

Висновки. Прорахунки в підготовці майбутніх учителів музики до роботи з естрадно-інструментальним колективом зумовлені недостатнім розкриттям у навчальних програмах проблем, пов'язаних з особливостями та специфікою роботи з учнями. Нерідко студенти вважають, ніби то усвідомлення загальних закономірностей організації та розвитку учнівського творчого колективу не є обов'язковими, натомість важливо опанувати лише методику роботи з колективом. Помилковість подібних поглядів можна пояснити відсутністю міжпредметних зв'язків, що призводить до примітивного уявлення, ніби кожен учитель музики у своїй роботі спирається на внутрішнє чуття чи інтуїція, а успіх залежить тільки від його музичної обдарованості. Природно, що кожна професія вимагає від фахівців комплексу відповідних якостей і знань. Насамперед творчого поєднання їх потребує учитель музики, адже йому доводиться одночасно бути і організатором, і диригентом, і педагогом-музикантом, і психологом. Виконання цих непростих функцій вимагає всебічної підготовки, яка ґрунтується на професійному навчанні.

Вирішити завдання щодо підготовки майбутніх учителів музики неможливо без вивчення профільного спрямування їх ще в початковий період навчання.

Проведене дослідження не вичерпує всіх аспектів підготовки майбутніх учителів музики до музично-педагогічної діяльності з шкільним

естрадно-інструментальним колективом. Зокрема, глибокого дослідження потребують питання психологічної взаємодії майбутніх учителів музики з учасниками естрадно-інструментального колекти-

ву, застосування інноваційних методів у музично-організаційній практиці та фахової адаптації до сучасних умов поліфункціональної діяльності.

Література

1. Олексюк О. М. Формування духовного потенціалу студентської молоді в процесі професійної підготовки: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня д-ра пед. наук: 13.00.01; 13.00.04 / О. М. Олексюк. – К., 1997. – 50 с.
2. Педагогіка мистецтва (Теорія і методика викладання мистецьких дисциплін) / Г. М. Падалка. – К., 2008. – 274 с.
3. Професійна освіта: Словник: навч. посібник / Уклад. С. У. Гончаренко та ін.; за ред. Н. Г. Ничкало. – К: Вища школа, 2000. – 380 с.
4. Равен Дж. Педагогическое тестирование: Проблемы, заблуждения, перспективы / Дж. Равен. Пер. с англ. – М.: Когито-Центр, 1999. – 144 с.
5. Ростовський О. Я. Педагогіка музичного сприймання: Навч.-метод. посібник / О. Я. Ростовський. – К.: ІЗМН, 1997. – 248 с.
6. Рудницька О. П. Педагогіка: загальна та мистецька: навч. посіб. / О. П. Рудницька. – Тернопіль: навч. книга – Богдан, 2005. – 360 с.
7. Сисоєва С. О. Основи педагогічної творчості: Підручник / С. О. Сисоєва. – К.: Міленіум, 2006. – 344 с.
8. Смирнова Т. А. Теоретичні та методичні засади диригентсько-хорової освіти у вищих навчальних закладах. Дис... д-ра пед. наук: 13.00.04 – теорія та методика професійної освіти / Т. А. Смирнова; Інститут педагогіки і психології професійної освіти АПН України. – Київ, 2003. – 502 с.
9. Indira Salpykova, Tatyana Politaeva The Forming of Prospective Music Teachers Readiness to Professional Activity in a Multicultural Society / International journal of environmental science education 2016, vol. 11, no. 8, 1849-1861, DOI: 10.12973/ijese.2016. 559 a

КРИТЕРИИ И УРОВНЕВАЯ ХАРАКТЕРИСТИКА ГОТОВНОСТИ БУДУЩИХ УЧИТЕЛЕЙ МУЗЫКИ К УПРАВЛЕНИЮ ШКОЛЬНЫМ ЭСТРАДНО-ИНСТРУМЕНТАЛЬНЫМ КОЛЛЕКТИВОМ

Ковальский Роман, аспирант Киевского университета имени Бориса Гринченка, преподаватель, Камянец-Подольский колледж культуры и искусств, ул. Шевченка, 5, 32320 г. Камянец-Подольский, Украина, kowalskiyroma@gmail.com

В предлагаемой статье представлена уровневая характеристика готовности будущих учителей музыки к управлению эстрадно-инструментальным коллективом. В работе определены группы критериев, отражающие особенности мотивационно-ценностной, когнитивно-познавательной и деятельностно-преобразующей сфер будущего учителя музыки. Выбранная система критериев отражает целостный системный характер исследуемого личностного образования применительно к работе с школьным эстрадно-инструментальным коллективом.

Отмечается, что современная подготовка учителя музыки не может быть эффективной без учета базовых профессиональных умений, соотношение и сопоставление субъективного и объективного, внутреннего и внешнего, развития специфических способностей для определенной деятельности, осознание необходимости владения базовыми умениями от низкого до высокого.

Ключевые слова: готовность; критерии; профессиональная подготовка; учитель музыки.

CRITERIAS AND LEVEL CHARACTERISTICS OF FUTURE MUSIC TEACHERS FOR MANAGING A POP-INSTRUMENTAL GROUP

Kovalsjiy Roman, post-graduate student of Kiev University named after Boris Grinchenko, Professor, Kamenetz-Podolsk College of culture and arts street Shevchenko, 5, 32320 Kamenets-Podolskiy, Ukraine. kowalskiyroma@gmail.com

This article highlighted level characteristic of future music teachers for managing a pop-instrumental group. The work has defined criteria groups, which reflect the peculiarities of motivational, evaluative, cognitive, actively creative areas of future music teacher. The chosen criteria system reflects a holistic nature of the investigated-personalistic formation in respect of work with school pop-instrumental group. Examined criterias are basic and show the indicators of future music teachers' readiness to work with pop-instrumental group.

It is noted that the modern music teacher education can't be effective without taking into consideration the basic professional skills, valuation and comparison of subjective and objective, internal and external, development of specific skills of certain activities, realization of the necessity the mastery of basic skills from low to high level.

A formed level of professional knowledge and skills of music teacher was determined based on multifunctionality of such profession (structural, communicative, artistic and creative). In particular importance was attached to the study of the presence of knowledge about the specific of creative activity of school pop-instrumental, understanding of its social purpose, making a perspective plan of creative activity, knowledge of compilation repertoire peculiarities. Basing on students survey analysis, it's affirm that at the initial stage of training most students have not yet formed a focus on the specific music activity, they have no clear idea about the future music pedagogical work. Failures in training to work with pop-instrumental group of future music teachers are conditioned by insufficient disclosure of training programs problems, which are connected with peculiarities and specific work with students. Therefore, to solve the task of training of future music teachers is impossible without studying their specialization during the initial period of training.

Key words: criteria; music teacher; professional training; readiness.

Стаття надійшла до редакції 15.09.2016

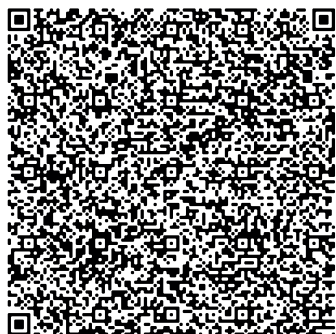
Прийнято до друку 27.10.2016

УДК 378.147:615.1(477)«19»

Валентина Сліпчук

ORCID iD 0000-0002-9552-029X

кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри медичної та загальної хімії,
Національний медичний університет імені О. О. Богомольця,
бульвар Т. Шевченка, 13, 01601 м. Київ, Україна
vslepchuk@mail.ru

ТЕНДЕНЦІЇ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ ФАРМАЦЕВТИЧНОЇ ГАЛУЗІ В УКРАЇНІ (50-60 РОКИ ХХ СТОЛІТТЯ)

У статті розглянуто тенденції професійної підготовки фахівців фармацевтичної галузі у вищих медичних (фармацевтичних) навчальних закладах України 50–60-х рр. ХХ ст., а саме: введення нових форм, методів та засобів навчання; організація роботи наукових гуртків; реалізація принципу науковості; видання типографським способом бланків документації для проведення лабораторних занять з організації фармацевтичної справи; видання українською мовою підручників; запровадження професійної додипломної підготовки на фармацевтичних факультетах фахівців фармацевтичної галузі для зарубіжних країн; розширення блоку загальноосвітніх дисциплін та збільшення аудиторного навантаження; зміна тривалості навчання та посилення хімічної складової при професійній додипломній підготовці фахівців для фармацевтичної галузі УРСР.

Ключові слова: професійна підготовка; тенденції; фармацевтична освіта; фахівці фармацевтичної галузі.

Вступ. Окремі аспекти з професійної підготовки фахівців фармацевтичної галузі нашої держави, а саме зміст, форми та методи у 50-60-х рр. ХХ ст., ще не достатньо вивчені в Україні, тому є багатогранною проблемою для дослідження. У комплексному дослідженні професійної підготовки фахівців фармацевтичної галузі не висвітлені певні питання, незважаючи на значну кількість наукових праць. Аналітичний огляд наукових праць, матеріалів 50-60-х рр. ХХ ст. і сьогодення свідчить про зацікавленість багатьох науковців темою розвитку професійної підготовки фахівців фармацевтичної галузі в Україні. Висновок щодо важливості та актуальності професійної підготовки фахівців фармацевтичної

галузі у 50 - 60-х рр. ХХ ст. можна зробити вивчаючи дослідження історіографії проблеми (Slipchuk V., 2015, р. 41-44).

Становлення та розвиток вищої фармацевтичної освіти у західноукраїнському регіоні (1784-1991 рр.) досліджено у наукових працях Д. Герцюка, Б. Зіменковського, Т. Калинюка, Р. Лесика, М. Сятині, С. Різничок. Різним аспектам розвитку професійної підготовки фахівців фармацевтичної галузі в Україні на сучасному етапі присвячено наукові праці І. Булах, О. Владзімірської, О. Волосовця, Д. Волоха, Я. Цехмістера, В. Черниха та інших. Окремих аспектів історії розвитку фармацевтичної освіти торкалися історики медици-